

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2023. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 1:
УВОД У ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

- 1. Шта од следећег не припада активним временским разграничењима?**
 - a) ненаплаћена потраживања од купаца
 - b) аванси дати у сврху набавке робе
 - c) обрачунати а нефактурисани приходи
 - d) расходи признати прије извршеног плаћања

- 2. Билансна равнотежа представља једнакост активе и пасиве. Уколико су укупне обавезе предузећа „Алфа“ 7.000.000 КМ, а капитал 8.000.000 КМ, имовина предузећа износи:**
 - a) 1.000.000 КМ
 - b) 15.000.000 КМ
 - c) 7.000.000 КМ
 - d) 8.000.000 КМ

- 3. Предузеће „Бета“ д.о.о. (регистрован као ПДВ обвезник) је у току 2022. године примило услугу одржавања постројења од добављача „Х“ у вриједности од 23.400 КМ са ПДВом за коју је добављач испоставио пореску фактуру. Обавеза према добављачу „Х“ је плаћена (измирена) у цјелости током 2022. године. Предузеће „Бета“ у 2022. години треба у својим пословним књигама исказати:**
 - a) Трошак одржавања основних средстава у износу од 20.000 КМ и новчани одлив у износу од 20.000 КМ
 - b) Трошак одржавања основних средстава у износу од 23.400 КМ и новчани одлив у износу од 23.400 КМ
 - c) Трошак одржавања основних средстава у износу од 20.000 КМ и новчани одлив у износу од 23.400 КМ
 - d) Ништа од наведеног

- 4. Предузеће „А“ д.о.о. је у 2022. години продало робу у вриједности од 100.000 КМ за коју је испоставило пореску фактуру купцу. Ова потраживања нису наплаћена у 2022. години. Предузеће „А“ у 2022. години треба у својим пословним књигама исказати:**
 - a) Приходе од продаје у износу од 100.000 КМ и прилив на наплате у износу 0 КМ
 - b) Приходе од продаје у износу од 0 КМ и прилив од наплате у износу од 0 КМ
 - c) Приход од продаје у износу од 100.000 КМ и прилив од наплате у износу од 100.000 КМ
 - d) Приход од продаје у износу од 0 КМ и прилив од наплате у износу 100.000 КМ

- 5. Предузеће „Гама“ д.о.о. је на основу уговора о позајмици, примило краткорочну позајмицу од предузећа „Делта“ д.о.о. у износу од 550.000 КМ. Ова трансакција ће довести до следеће билансне промјене:**
- a) Промјене у структури активе (без промјена у пасиви)
 - b) Смањење активе и пасиве за исти износ
 - c) Повећање активе и пасиве за 550.000 КМ
 - d) Промјене у структури пасиве (без промјена у активи)
- 6. На активним рачунима:**
- a) Свако смањење евидентира се на потражној страни
 - b) Свако повећање евидентира се на дуговој страни
 - c) Свако смањење евидентира се на дуговој страни
 - d) Свако повећање евидентира се на потражној страни
- 7. Шта од наведених сталних средстава извјештајног ентитета не подлијеже обрачуну амортизације:**
- a) Књиге
 - b) Умјетничка дјела
 - c) Земљиште
 - d) Све наведено
- 8. Акционарско друштво „Х“ је емитовало 1.000 обичних акција номиналне вриједности 100 КМ и продало их на берзи по цијени од 110 КМ. Све акције су уплаћене на пословни рачун акционарског друштва. У билансу стања акционарског друштва „Х“ биће приказане следеће ставке:**
- a) Пословни рачун 110.000 КМ
 - b) Основни капитал 100.000 КМ
 - c) Емисиона премија 10.000 КМ
 - d) Ништа од наведеног
- 9. Према МРС 7, у токове готовине из пословних активности не убрајају се:**
- a) Одливи по основу пореза на добит
 - b) Приливи од дивиденди и учешћа у добитку
 - c) Одливи по основу плаћених камата
 - d) Приливи по основу краткорочних кредита
- 10. Шта од наведеног не обухватају резервисања:**
- a) обрачунате а неплаћене расходе
 - b) премију на емитоване дугорочне обвезнице
 - c) процијењене обавезе за трошкове у гарантном року
 - d) обрачунате а неплаћене доприносе на зараде запослених

11. Финансијски извјештај којим се презентује структурирани приказ података о стању имовине, обавеза и капитала на одређени датум је:

- a) Извјештај о промјенама на капиталу
- b) Извјештај о свеобухватној добити
- c) Извјештај о новчаним токовима
- d) Извјештај о финансијском положају

12. Која од наведених група субјеката не могу примијенити *Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње субјекте (МСФИ за МСС)*:

- a) банке
- b) осигуравајућа друштва
- c) акционарска друштва чијим се хартијама од вриједности тргује на берзама
- d) ништа од претходно наведеног

13. Књиговодство подразумијева:

- a) систем чије функционирање осигурава информације о финансијском положају, успјешности пословања, токовима готовине, промјенама на капиталу и другим финансијским и нефинансијским информација значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја
- b) евидентирање, класификацију и сумирање пословних трансакција и чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама
- c) испитивање финансијских извјештаја ради давања мишљења о томе да ли они објективно и истинито, по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обавеза, резултате пословања, токове готовине и промјене на капиталу
- d) ништа од претходно наведеног

14. Шта од наведеног подлијеже обрачуну амортизације:

- a) грађевински објекти
- b) књиге и умјетничка дјела
- c) транспортна средства
- d) постројења и опрема

15. Друштво је у децембру 20x2. године платило осигурање имовине унапријед за наредних дванаест мјесеци, односно за период од 01.02.20x2. године до 30.01.20x3. године у износу од 12.000 КМ. У 20x2. години друштво у финансијским извјештајима треба исказати:

- a) трошкове осигурања у износу од 12.000 КМ
- b) активна временска разграничења у износу од 12.000 КМ
- c) трошкове осигурања у износу од 11.000 КМ
- d) активна временска разграничења у износу од 1.000 КМ

- 16. Друштво XY д.о.о. је на основу одлуке скупштине извршило распоред добити у законске резерве у износу од 50.000 КМ. У билансу стања ова промјена ће довести до:**
- a) повећања активе и пасиве за исти износ
 - b) промјене у структури активе (без промјена у пасиви)
 - c) смањења активе и пасиве за исти износ
 - d) промјене у структури пасиве (без промјена у активи)
- 17. Према Одјељку 17 *Некретнине, постројења и опрема* МСФИ-ија за МСС, трошак стицања (набавна вриједност) поједине ставке материјалне или нематеријалне имовине обухвата:**
- a) куповну (фактурну) цијену према обрачуну добављача
 - b) куповну (фактурну) цијену, укључујући увозне пристојбе и неповратне порезе
 - c) куповну (фактурну) цијену, укључујући увозне пристојбе и неповратне порезе, као и све трошкове који се изравно могу приписати довођењу средства на мјесто и у радно стање за намјеравану употребу,
 - d) ништа од претходно наведеног
- 18. Према Одјељку 11 *Основни финансијски инструменти* МСФИ-ија за МСЕ, финансијска имовина или финансијска обавеза почетно се признају:**
- a) по набавној цијени
 - b) по набавној цијени, увећаној за зависне трошкове
 - c) по фер вриједности, која је обично цијена трансакције
 - d) по нето утрживој вриједности
- 19. Друштво XY д.о.о. је пружио услуге купцу и испоставио рачун на износ од 23.400 КМ (са укљученим ПДВ-ом). У финансијским извјештајима текуће године друштво треба исказати приход у износу од:**
- a) 0 КМ
 - b) 3.400 КМ
 - c) 20.000 КМ
 - d) 23.400 КМ
- 20. Према закону о рачуноводству, правна лица су дужна најмање једном годишње извршити редован годишњи попис који треба обухватити:**
- a) стална средства
 - b) залихе
 - c) укупну имовину
 - d) укупну имовину и укупне обавезе

II - ЗАДАЦИ

Задатак бр. 1

Привредно друштво „Омега“, обвезник ПДВ-а, у периоду 01.01.-31.01.2022. године извршило је следеће набавке и испоруке добара и услуга:

- ❖ Набавка услуга интернета и гријања у пословне сврхе у износу од 23.400 КМ са ПДВ-ом.
- ❖ Набавка нафте и нафтних деривата за камионе у износу 11.700 КМ са ПДВом
- ❖ Набавка добара за исхрану запослених и топли оброк у износу 7.020 КМ са ПДВ-ом.
- ❖ Набавило робу које је предмет даље продаје у износу од 46.800 КМ са ПДВ-ом
- ❖ Издао под закуп послови простор купцу у износу од 14.000 КМ (без ПДВ-а)
- ❖ Продао робу купцима ПДВ обвезницима у износу од 93.600 КМ са ПДВ-ом
- ❖ Извезло робу из БиХ у износу од 20.000 КМ (без ПДВ-а)
- ❖ Продао робу купцима који нису ПДВ обвезници у износу од 10.000 КМ (без ПДВ-а).

Ваш задатак је:

- a) да израчунате износ улазног ПДВ-а са правом одбитка за период 01.01.-31.01.2022. **(5 бодова)**
- b) да израчунате износ излазног ПДВ-а за период 01.01.-31.01.2022. **(5 бодова)**
- c) да утврдите да ли предузеће „Омега“ има обавезу плаћања ПДВ-а или порески кредит за период 01.01.-31.01.2022. **(5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак бр. 2

Извјештајни ентитет „X“ је у билансу успјеха за период 1.1. - 31.12.2022. године исказао укупне приходе у износу од 1.000.000 КМ, те укупне расходе у износу од 840.000 КМ, односно добит прије пореза у износу од 160.000 КМ. У билансу успјеха исказани су сљедећи расходи чији порески третман треба провјерити и извршити усклађење пореске основице, и то:

- ✓ новчане казне и пенали у износу од 12.000 КМ
- ✓ расходи репрезентације у пословне сврхе у укупном износу од 10.000 КМ
- ✓ затезне камате за неблаговремено плаћене јавне приходе у износу од 3.000 КМ
- ✓ издаци за донације у укупном износу од 34.000 КМ
- ✓ остали недокументовани расходи у износу од 1.600 КМ.

Извјештајни ентитет „X“ је из претходног периода пренијело порески губитак (који може користити у 2022. години) у износу од 120.000 КМ и претплате (потраживања) по основи уплаћених аконтација пореза на добит у износу од 3.600 КМ.

Израчунајте:

- a) Износ обрачуваног пореза на добит извјештајног ентитета „X“ за 2022. годину, ако се у пореске сврхе признаје 30% расхода репрезентације, те издаци за донације у висини 3% укупног прихода. **(10 бодова)**
- b) Износ порез на добит који извјештајни ентитет „X“ по основу пореске пријаве за 2022. годину треба уплатити на припадајући (буџетски) рачун. **(5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3.

Након свих проведених књижења, друштво „Х“ на дан 31.12.202х. године има исказана сљедећа стања имовине, обавеза и капитала:

Опис	Износ у КМ
Некретнине, постројења и опрема	150.000 КМ
Исправка вриједности некретнина постројења и опреме	50.000 КМ
Залихе сировина и материјала	100.000 КМ
Залихе готових производа	150.000 КМ
Потраживања од купаца	130.000 КМ
Исправка вриједности потраживања од купаца	30.000 КМ
Новац и новчани еквиваленти	50.000 КМ
Уписани основни капитал	1.000 КМ
Задржана добит	100.000 КМ
Добит текуће године	30.000 КМ
Обавезе по кредитима	250.000 КМ
Обавезе према добављачима	100.000 КМ
Обавезе према запосленицима	19.000 КМ

Саставите биланс стања друштва „Х“ на дан 31.12.202х. године груписањем напријед наведених ставки у оквиру имовине, обавеза и капитала, те утврдите укупни износа активе и пасиве биланса стања за друштво. (15 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 4.

На дан 31.12.202х. године настали су сљедеће готовинске уплате и исплате из главне благајне друштва Алфа д.о.о. Претходно стање благајне износи 1.500,00 КМ.

1. Извршена је исплата пословођи Марку Марковићу на име набаве ситног електро материјала, у износу од 195,00 КМ а за који је приложен рачун добављача бр. 123.
2. Извршена је исплата запосленику Анти Антић на име набавке материјала за одржавање чистоће, у износу од 155,00 КМ а за који је приложен рачун добављача бр. 44.
3. Извршена је исплата запосленику Ани Анић на име поднесеног налога за службено путовање у Сарајево (2 радна дана током 12/202х), у износу од 135,00 КМ а за који је приложен попуњен и потписан те одобрен налог за службено путовање број 10 (дневнице 2 x 25,00 КМ = 50,00 КМ, те накнада на име употребе особног возила за пут у Сарајево у износу од 85,00 КМ)

Извршити:

- **Састављање благајничког извјештаја за дан 31.12.202х. године (7 бодова)**
- **Књижење благајничког извјештаја за дан 31.12.202х. године (8 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

